หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินงาน

ในการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการใช้สื่อการสอนสำหรับฝึกสอนสังคมศึกษาของนักศึกษาวิทยาลัยครู" มีลำดับขั้นการดำเนินงานดังนี้

1. กำหนดปัญหา ความมุ่งหมายในการวิจัย ขอบเขต และคำจำกัดความของการวิจัย

2. เลือกตัวอย่างประชากร ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้สุ่มมาจากนักศึกษาวิทยาลัยครู ชั้นปีที่ 4 ของสถาบันฝึกหัดครูระดับปริญญา ในกรุงเทพมหานคร ที่เลือกเรียนวิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาเอกและผ่านการฝึกสอนมาแล้ว

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม

ก. การสร้างแบบสอบถาม หลังจากศึกษาหาความรู้จากหนังสือ วารสารและการวิจัยต่าง ๆ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยครู แบ่งเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 รายละเอียดส่วนตัวเกี่ยวกับเพศและประสบการณ์ทางสื่อการสอนของนักศึกษาวิทยาลัยครู

ตอนที่ 2 การใช้สื่อการสอน

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตและการใช้สื่อการสอนประกอบการสอนวิชาสังคมศึกษา

ตอนที่ 4 ความต้องการต่าง ๆ ทางสื่อการสอนของนักศึกษาวิทยาลัยครู

ตอนที่ 5 เป็นคำถามที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาวิทยาลัยครูแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการผลิตและการใช้สื่อการสอนสำหรับฝึกสอนวิชาสังคมศึกษา

ข. ลักษณะของแบบสอบถาม ในแบบสอบถามตอนที่ 1 ตอนที่ 2 และตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามที่เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ และผู้ตอบอาจแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมนอกเหนือออกไปโดยเขียนในช่อง "อื่น ๆ (โปรดระบุ)..." ตอนที่ 3 เป็นมาตราส่วนในการประมาณค่า 3 ช่อง

ค. การทดลองแบบสอบถามดำเนินการดังนี้

1. เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจแก้ไข

2. นำแบบสอบถามที่ตรวจแก้ไขแล้ว ไปทดสอบกับนิสิตชั้นปีที่ 4 ภาคสมทบ คณะครุศาสตร์ ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา เป็นวิชาเอก และผ่านการฝึกสอนมาแล้ว จำนวน 8 คน ผลจากการทดสอบปรากฏว่าต้องแก้ไขถ้อยคำบ้างเล็กน้อย

3. นำแบบสอบถามที่ทดสอบแล้วมาแก้ไขให้เหมาะสม แล้วพิมพ์แจกแก่นักศึกษาวิทยาลัยครู

เพื่อให้ผลการวิจัยถูกต้องยิ่งขึ้น จึงสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่รับผิดชอบทางหน่วยโสตทัศนศึกษา เกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนของนักศึกษาวิทยาลัยครู และคำแนะนำที่อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ทางหน่วยโสตทัศนศึกษาให้แก่นักศึกษาวิทยาลัยครู ตลอดจนให้แสดงความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนของนักศึกษาวิทยาลัยครูอย่างเสรี

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เริ่มส่งแบบสอบถามเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2517 ด้วยตนเอง จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา มีจำนวนดังนี้

สถาบันฝึกหัดครูระดับปริญญา	จำนวนส่ง	จำนวนรับคืน	คิดเป็นร้อยละ
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	50	26	52
วิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน	50	36	72
วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร	20	20	100
วิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนคร	20	16	80

รวมจำนวนที่ได้รับคืนมาทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 70 ของตัวอย่างประชากร

แบบสอบถามอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ผู้รับผิดชอบทางหน่วยโสตทัศนศึกษาส่งไปเป็นจำนวน 20 ชุด ได้รับคืนมา 17 ชุด คิดเป็นร้อยละ 85

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ก. คะแนนที่ได้รับจากแบบสอบถามตอนที่ 1 ตอนที่ 2 และตอนที่ 4 จะนำมาแจกแจงความถี่ แล้วคิดเป็นร้อยละ

ข. คะแนนที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 3 นำไปหาค่าเฉลี่ยของคะแนนโดยใช้สูตร[1]

$$\bar{X} = \frac{\Sigma fX}{N}$$

$\bar{X}$ = มัชฌิมเลขคณิต

ΣfX = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = จำนวนคะแนนทั้งหมด

ในการประเมินค่า ให้ $X = 3, 2, 1$

X_3 = จำนวนคำตอบที่ตอบในช่องที่เป็นปัญหามากที่สุด

X_2 = จำนวนคำตอบที่ตอบในช่องเป็นปัญหามาก

X_1 = จำนวนคำตอบที่ตอบในช่องไม่เป็นปัญหาเลย

คะแนนเฉลี่ยที่ได้จัดระดับดังนี้

2.6 - 3	เป็นปัญหามากที่สุด
1.6 - 2.5	เป็นปัญหามาก
1 - 1.5	ไม่เป็นปัญหาเลย

จากนั้นนำคะแนนไปหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยใช้สูตร[2]

$$S.D. = \sqrt{\frac{\Sigma fX^2}{N} - (\frac{\Sigma fX}{N})^2}$$

---

[1]ประคอง กรรณสูต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู (พระนคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2513), หน้า 40.

[2]เรื่องเดิม, หน้า 49.